

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **M. G.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2009, č.k. 6Sd/9/2009-36, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2009, č.k. 6Sd/9/2009-36, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ a d/ OSP zrušil rozhodnutia odporkyne I až VIII číslo X. z 21. januára 2009 v spojení s rozhodnutím číslo X. zo 7. júla 2009, vec jej vrátil na ďalšie konanie a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zrušenými rozhodnutiami odporkyňa podľa § 21, § 95 ods. 1 a § 173i ods. 1 zákona číslo 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) v spojení § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a článkom 19 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (ďalej len „Dohovor“) od 2. augusta 2003 uvoľnila navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 1 281 Sk mesačne a jeho výšku súčasne postupne upravila podľa ustanovení o zvyšovaní dôchodkov, pričom od 1. januára 2009 by navrhovateľovi mal starobný dôchodok patriť v sume 63,20 Eur mesačne. Starobný dôchodok bol vymeraný z III. pracovnej kategórie a bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku (ďalej len „PMZ“) zisteného za roky 1998, 1975, 1974, 1973, ktorý po redukcii činí 2 006 Sk. Vzhľadom na celkovú dobu 34 rokov zamestnania by základná výška starobného dôchodku podľa predpisov platných pred 1. októbrom 1988 ku dňu vzniku nároku činila 59% z PMZ, teda 1253,54 Sk mesačne. Vzhľadom na to, že po 18. roku veku navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia 10,5534 dní zamestnania a 34,3753 rokov služobného pomeru (ďalej len „doba služby“), odporkyňa krátila základnú výšku starobného dôchodku pomerom týchto dôb, teda deliteľom 0,3071 na sumu 385 Sk mesačne, ktorú ďalej zvýšila o úpravu podľa zákona č. 306/2002 Z.z. a zvýšenie dôchodku v roku 2003 tak, že od 2. augusta 2003 patrí starobný dôchodok v sume 1 281 Sk mesačne.

Navrhovateľ namietal, že nárok na starobný dôchodok mu vznikol od dovŕšenia veku 55 rokov dňom 2. marca 2003 a bol mu aj priznaný rozhodnutím odporkyne zo 7. mája 2003 vo výške 8 687 Sk mesačne. Dňom 31. júla 1997 ukončil služobný pomer policajta a stal sa poberateľom príspevku za službu. Rozhodnutím odporkyne z 10. júla 2003 mu bol starobný dôchodok odňatý. Vo veci dvakrát rozhodoval i najvyšší súd. Poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 4So/193/2007 a namietal, že starobný dôchodok mu podľa § 13 zákona č. 100/1988 Zb. nemôže byť vymeraný z nižšieho PMZ ako predošlý dôchodok.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutí odporkyne dospel k záveru, že sú nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené, lebo napriek poukázaniu na článok 13 Dohovoru z nich nie je zrejmé, prečo odporkyňa krátila starobný dôchodok tak, že jeho sumu vymerala len z PMZ za dobu zamestnania a následne ho určila ako podiel doby zamestnania a doby služby, lebo taký postup nemá oporu ani v zákone č. 100/1988 Zb. ani v Dohovore. Podľa jeho názoru odporkyňa vec nesprávne právne posúdila, preto rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Rozsudok napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Poukázala na to, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhovateľovi od 1. augusta 1997 priznalo príspevok za službu, ktorý sa podľa § 124 ods. 3 písm. d/ zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Podľa oznámenia ministerstva vnútra z 30. augusta 2006 bola navrhovateľovi pre nárok a výšku príspevku za službu zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 2. augusta 1967 do 29. júla 1969 a doba trvania služobného pomeru od 9. apríla 1979 do 31. júla 1997, spolu 8 695 dní; túto dobu v rozsahu 23,8219 roka preto podľa § 21 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 222/2003 Z.z. nemožno policajtovi započítať do doby zamestnania potrebnej pre vznik nároku na starobný dôchodok. Navrhovateľ k 2. marcu 2003 získal len 3 852 dní , t.j. 10 rokov a 202 dní zamestnania, nesplnil teda podmienku získania najmenej 25 rokov zamestnania pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. Odporkyňa vzhľadom na právny názor najvyššieho súdu, vyslovený v rozsudku sp.zn. 4So 193/2007 z 25. septembra 2008, a vzhľadom na to, že právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia neobsahujú žiadne ustanovenie, ktoré by umožňovalo určiť starobný dôchodok z doby zamestnania získanej v menšom rozsahu ako 25 rokov, zvolila pri výpočte starobného dôchodku navrhovateľa osobitný spôsob tzv. „čiastkovania dôchodku“, čím podľa jej názoru boli zachované dôchodkové nároky navrhovateľa. Pri výpočte starobného dôchodku zahrnula do PMZ len hrubé zárobky, ktoré navrhovateľ dosiahol v civilnom zamestnaní, keďže podľa § 12 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 222/2003 Z.z. hrubým zárobkom nie je príjem dosiahnutý výkonom profesionálnej služby, ak policajt vykonával túto službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil s tým, že odporkyňa je povinná upraviť jeho dôchodok tak, ako bol vymeraný pred jeho odňatím a tento ďalej upraviť o valorizácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nemožno vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že od 1. augusta 1997 bol navrhovateľovi podľa § 119 a § 120 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného

zboru SR priznaný príspevok za službu v sume 5 214 Sk mesačne za 23 skončených rokov služby z priemerného hrubého služobného príjmu za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred skončením služobného pomeru.

Príspevok za službu bol podľa predchádzajúcej úpravy výsluhovou dávkou, ktorá policajtovi patrila najviac do dovŕšenia 60-eho roku veku (§ 119 ods. 3 zákona č. 410/1991 Zb.) a jej účelom bola náhrada straty časti príjmu policajta po jeho odchode zo služobného pomeru.

Zákonom č. 328/2002 Z.z. bola upravená možnosť priznania výsluhového dôchodku za skončené roky profesionálnej služby. Výplata výsluhového dôchodku už nie je obmedzená dovŕšením dôchodkového veku.

Navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku žiadosťou zo 17. februára 2003. Starobný dôchodok mu bol priznaný od 2. marca 2003 v sume 8 697 Sk mesačne právoplatným rozhodnutím odporkyne číslo X. zo 7. mája 2003.

Podľa §173i ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby, ktorí vykonávali profesionálnu službu **v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok** alebo ktorým bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok a ktorým v období od 1. júla 2002 do 30. júna 2003 Sociálna poisťovňa priznala starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok, Sociálna poisťovňa rozhodne o nároku na starobný dôchodok alebo o nároku na pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných po 30. júni 2003.

Nové posúdenie nároku na starobný dôchodok a jeho výšku podľa § 21 ods. 3, § 12 ods. 2 a § 22 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 222/2003 Z.z. je v zmysle citovaného ustanovenia § 173i ods. 1 prípustné len vtedy, ak tam uvedený žiadateľ o starobný dôchodok vykonával profesionálnu službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Taký postup je však vylúčený v prípade, ak poberateľ starobného dôchodku nevykonával profesionálnu službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Pre posúdenie veci bolo teda rozhodujúce, či navrhovateľ profesionálnu službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Navrhovateľovi bol priznaný príspevok za službu podľa zákona č. 461/2003 Z.z.. Tento príspevok sa podľa § 124 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. iba považuje, a to najmä na účely jeho ďalšej výplaty po 30. júni 2002.

Výkon profesionálnej služby u navrhovateľa nezaložil nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. a výsluhový dôchodok mu podľa § 38, resp. § 137 tohto zákona ani nemôže byť priznaný.

Keďže navrhovateľ nevykonával profesionálnu službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, ustanovenie § 173i ods. 1 v spojení s § 21 ods. 3, § 12 ods. 2 a § 22 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. sa na neho nevzťahuje a navrhovateľ má od 2. marca 2003 nárok na starobný dôchodok v sume 8 697 Sk mesačne, priznanej právoplatným rozhodnutím odporkyne číslo X. zo 7. mája 2003 a ďalej valorizovanej podľa príslušných predpisov.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo v konaní úspešný navrhovateľ náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková